

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

INTERACTIO – POSIEDZENIE ZDALNE – 144. SESJA PLENARNA KR-U, 5.5.2021–7.5.2021

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Konferencja w sprawie przyszłości Europy

(2021/C 300/01)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

1. W pełni popiera potrzebę szerokiej, prawdziwie inkluzywnej, przejrzystej, zrównoważonej pod względem geograficznym i politycznym oraz zdecentralizowanej debaty na temat przyszłości Unii Europejskiej.
2. Z zadowoleniem przyjmuje bardzo oczekiwane rozpoczęcie prac związanych z Konferencją w sprawie przyszłości Europy pomimo ciągłych wyzwań wynikających z pandemii COVID-19 i pragnie przyczynić się do osiągnięcia ambitnych, dalekosiężnych i trwałych rezultatów przynoszących wymierne korzyści wszystkim obywatelkom i obywatelom UE.
3. Wyraża ubolewanie z powodu opóźnienia w rozpoczęciu konferencji, które spowoduje, że proces ten, przewidziany na dwa lata, zostanie skrócony do jednego roku. Niemniej wzywa do podwojenia wysiłków w celu uczynienia z konferencji sukcesu pod względem demokratycznego uczestnictwa i zaangażowania obywateli.
4. Podkreśla, że konferencja powinna być procesem, który daje możliwość zabrania głosu wszystkim obywatelom, niezależnie od środowiska, z którego się wywodzą, wieku, pochodzenia czy miejsca zamieszkania. Zachęca wszystkie podmioty do organizowania wydarzeń i promowania platformy cyfrowej wśród całego społeczeństwa, by wykroczyć poza zwykłe grupy uczestniczące w debatach na temat UE i przeprowadzić w pełni integracyjną debatę.
5. Odnotowuje wspólną deklarację podpisaną przez Parlament Europejski, Radę Europejską i Komisję Europejską, a ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje zawarte w niej wyraźne odniesienie do władz regionalnych i lokalnych oraz parlamentów regionalnych, a także do zasad pomocniczości i proporcjonalności. Ponawia swój apel o to, by mógł zostać sygnatariuszem tej wspólnej deklaracji.
6. Zwraca uwagę, że w UE jest około miliona demokratycznie wybranych przedstawicieli na szczeblu lokalnym i regionalnym, którzy pracują w imieniu swoich obywateli w blisko 90 tys. organów władz szczebla niższego niż krajowy. Stanowi to najliczniejszy i najbliższy obywatelom poziom demokratycznej reprezentacji w UE. Przedstawiciele ci wspólnie odpowiadają za połowę inwestycji publicznych w UE i za wdrażanie znacznie ponad połowy prawodawstwa europejskiego, co istotnie przyczynia się do realizacji celów politycznych UE.
7. Potwierdza stanowisko przedstawione w swej rezolucji z 12 lutego 2020 r. i przypomina, że większość tematów wybranych do debaty podczas konferencji – w tym klimat, środowisko, depopulacja i wyzwania związane z demografią, zdrowie, edukacja, kultura, migracja, praworządność, transformacja cyfrowa, silniejsza gospodarka i sprawiedliwość społeczna – wchodzi w zakres kompetencji władz lokalnych i regionalnych. Podkreśla w związku z tym, że konferencja będzie mogła przedstawić konkretne propozycje tylko pod warunkiem, że znaczna ich część zostanie sformułowana w drodze aktywnego dialogu i konsultacji ze szczeblem niższym niż krajowy.

8. Broni poglądu, że w ramach konferencji należy przyjąć otwarte podejście do reformowania polityk i instytucji oraz utworzyć drogę trwałym reformom Unii Europejskiej, wykraczającym poza czas trwania konferencji.
9. Uważa, że konferencja stanowi okazję do zbliżenia Europy do jej obywateli i wzmocnienia ich poczucia odpowiedzialności za projekt europejski w formie „europejskiego domu demokracji”, w którym władze lokalne i regionalne stanowią fundament, państwa członkowskie – ściany, a Unia Europejska – dach. Zobowiązuje się do odgrywania aktywnej roli w analizie różnych politycznych sposobów wzmocnienia wielopoziomowego sprawowania rządów i promowania dalszej integracji w Europie w dziedzinach, w których jest to uzasadnione i przynosi wartość dodaną.
10. Uważa, że w świetle obecnej pandemii zasadnicze znaczenie ma wzmocnienie zasad demokratycznych i kluczowej roli miast i regionów w dostarczaniu obywatelom wiarygodnych odpowiedzi, a także podkreślenie wagi współpracy na wszystkich poziomach sprawowania rządów i ponad granicami w celu stawienia czoła wspólnym wyzwaniom. Powinno to znaleźć pełne odzwierciedlenie w składzie konferencji i jej regulaminie.
11. Zamierza odgrywać aktywną rolę w konferencji poprzez udział członków Komitetu w zarządzie oraz jako delegatów w obradach plenarnych; zobowiązuje się do wnoszenia wkładu tematycznego w konferencję w kwestiach o kluczowym znaczeniu dla władz lokalnych i regionalnych, w tym poprzez szereg lokalnych dialogów z obywatelami, które będzie organizował w całej UE. Apeluje o udział ludzi młodych i osób odzwierciedlających różnorodność naszych społeczeństw, co jest warunkiem koniecznym do przeprowadzenia kompleksowych dyskusji.
12. Uważa, że sesja plenarna konferencji powinna opierać się na solidnych podstawach demokratycznych i w związku z tym powinna w niej uczestniczyć odpowiednia liczba przedstawicieli parlamentów i rad regionalnych i lokalnych, a także ich odpowiedników z Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych. Podkreśla potrzebę zapewnienia zrównoważonej geograficznie, politycznie i pod względem płci reprezentacji na konferencji.
13. Podkreśla potrzebę wzmocnienia wysiłków administracyjnych w celu uwzględnienia w debacie na Konferencji w sprawie przyszłości Europy głosu regionów najbardziej oddalonych UE, których sytuacja jest szczególna i wyjątkowa i które stanowią przyczółki UE na innych kontynentach.
14. Z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie wielojęzycznej platformy cyfrowej na potrzeby konferencji w sprawie przyszłości Europy i zobowiązuje się do promowania tej platformy i wniesienia do niej wkładu poprzez organizowanie dialogów partycypacyjnych i przekazywanie odpowiednich informacji zwrotnych, a także zachęca władze lokalne i regionalne do rozpowszechniania platformy wśród obywateli i do promowania udziału całego społeczeństwa, bez względu na środowisko, pochodzenie lub miejsce zamieszkania.
15. Jest zdania, że wszystkie rodzaje poglądów na temat UE i jej przyszłości muszą być reprezentowane zarówno podczas wydarzeń, jak i na platformie cyfrowej, aby można było uznać konferencję za prawdziwie demokratyczny proces. Zaznacza jednak, że należy przestrzegać pewnych minimalnych wartości i nie dopuszczać poglądów wymierzonych w ludzką godność, wolność, demokrację, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka. Nie należy także dopuszczać poglądów zawierających obraźliwe, oszczercze, nienawistne, rasistowskie lub sprzeczne z porządkiem publicznym wypowiedzi, a organizatorzy i uczestnicy powinni zobowiązać się do przestrzegania tych wartości przez cały czas.
16. Zwraca uwagę, że rozpoczął już organizowanie debat na sesjach plenarnych i posiedzeniach komisji oraz przyjmowanie opinii na tematy istotne w kontekście konferencji. Ponadto główne wydarzenia KR-u – takie jak Europejski Tydzień Regionów i Miast, doroczna konferencja EuroPCom oraz lokalne i regionalne dialogi i konsultacje z obywatelami, a także wydarzenia organizowane przez grupy polityczne Komitetu – będą poświęcone konferencji.
17. Podkreśla potrzebę podwojenia wysiłków na wszystkich szczeblach administracyjnych w celu uwzględnienia w debacie Konferencji w sprawie przyszłości Europy głosu obszarów, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takich jak obszary słabo zaludnione, terytoria wyczerpane, regiony transgraniczne lub górskie.
18. Zwraca uwagę na swoją bieżącą inicjatywę dotyczącą konsultowania się z obywatelami w ramach dialogów lokalnych i regionalnych prowadzonych przez członkinie i członków KR-u: przed rozpoczęciem konferencji przeprowadzono już szereg udanych wydarzeń. Ułatwiają one kontakty obywateli z politykami na wszystkich poziomach sprawowania rządów i pokazują, że debata na temat kierunku, w którym podąża Unia Europejska, ma istotne znaczenie dla europejskich regionów i miast.

19. Przypomina, że konferencja musi dotrzeć do wszystkich obszarów Europy, zarówno miejskich, jak i wiejskich. Podkreśla zasadniczą rolę, jaką mogą odegrać szczeble niższe niż krajowy w angażowaniu w debaty konferencji obszarów wiejskich i w uwzględnieniu ich konkretnych potrzeb.

20. Docenia współpracę międzyinstytucjonalną i zwiększoną synergę w realizacji takich działań i będzie ułatwiał inne działania informacyjne we współpracy z partnerami takimi jak: parlamenty regionalne – za pośrednictwem Konferencji Regionalnych Zgromadzeń Ustawodawczych Europy (CALRE), inicjatywa RLEG podjęta przez grupę regionów posiadających kompetencje ustawodawcze, sieć RegHub i sieć Sojuszu na rzecz Spójności, młodzi demokratycznie wybrani politycy – za pośrednictwem własnego specjalnego programu, politycy szczebla regionalnego i lokalnego odpowiedzialni za Centra Informacyjne Europe Direct oraz projekt pilotażowy „Budowanie Europy z lokalnymi podmiotami” (BELE).

21. Będzie nadal zacieśniać współpracę z europejskimi i krajowymi stowarzyszeniami władz lokalnych i regionalnych, ze społecznościami zainteresowanych stron z regionów i miast, z drugimi izbami parlamentów krajowych oraz z innymi podmiotami.

22. Zobowiązuje się do zwiększenia oddziaływania konferencji i do informowania o jej pracach oraz do promowania i stosowania innowacyjnych form demokracji uczestniczącej. Władze lokalne i regionalne mają ugruntowane doświadczenie, jeśli chodzi o wkład obywateli w proces podejmowania decyzji politycznych. Wzywa państwa członkowskie do aktywnego kształtowania konferencji na szczeblu krajowym oraz do zapewnienia zaangażowania władz lokalnych i regionalnych. Jest bardzo ważne, aby włączyły się w debatę i rozważania, mobilizując swoich obywateli, tak aby ich głos został wysłuchany, a ich oczekiwania urzeczywistniły się w procesie podejmowania decyzji politycznych.

23. Wzywa do nawiązania stałego europejskiego dialogu z obywatelami w celu wzmocnienia demokracji na wszystkich poziomach sprawowania rządów oraz zachęcania obywateli do udziału w budowaniu UE i zwiększaniu poczucia odpowiedzialności za ten projekt, zgodnie z opinią KR-u *Władze lokalne i regionalne w stałym dialogu z obywatelami* ⁽¹⁾, przyjętą w październiku 2020 r. Uważa, że dialogi obywatelskie nie powinny polegać na jednokierunkowej komunikacji, lecz być uwzględniane w kształtowaniu polityki UE.

24. Podkreśla, że działania następcze w związku z wkładem obywateli, a w szczególności ostateczne zalecenia konferencji, są równie ważne jak metoda wnoszenia wkładu; podkreśla, że działania następcze powinny być prowadzone w sposób skoordynowany i inkluzywny, w tym z udziałem KR-u. Uważa ponadto, że konferencji należy pozostawić wystarczająco dużo czasu na przedstawienie konkretnych propozycji poprawy ram instytucjonalnych UE i uczynienia ich odpornymi na przyszłe wyzwania. Uznaje, że konferencja może zyskać zaufanie publiczne, lecz może je również stracić, jeżeli obietnice dotyczące rezultatów i pluralizmu poglądów nie zostaną dotrzymane. Podkreśla, że sukces konferencji będzie w ostatecznym rachunku polegał na tym, że obywatele zauważą, iż ich głos został wysłuchany i że przyczynili się oni do kształtowania przyszłości UE.

25. Podkreśla, że w celu wsparcia swojej misji politycznej i instytucjonalnej w czasie trwania konferencji utworzył grupę wysokiego szczebla ds. demokracji europejskiej ⁽²⁾ pod przewodnictwem byłego przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuy, która będzie stymulować dyskusje na temat wizji KR-u dotyczącej demokracji europejskiej z perspektywy szczebla niższego niż krajowy oraz na temat sposobów wzmocnienia wpływu władz lokalnych i regionalnych oraz KR-u na europejski proces decyzyjny.

26. Oczekuje na współpracę ze słoweńską prezydentką w Radzie UE i na przedstawienie wkładu władz lokalnych i regionalnych w przyszłości UE na 9. Europejskim Szczycie Regionów i Miast, który odbędzie się podczas francuskiej prezydentki w Radzie UE.

27. Zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, przewodniczącej Komisji Europejskiej, przewodniczącemu Rady Europejskiej oraz prezydentki w Radzie UE.

Bruksela, dnia 7 maja 2021 r.

Apostolos TZITIKOSTAS

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

⁽¹⁾ CDR 4989/2019.

⁽²⁾ Grupą wysokiego szczebla kieruje były przewodniczący Rady Europejskiej Herman Van Rompuy, a w jej skład wchodzi również sześciu innych członków: byli komisarze europejscy Joaquín Almunia i Androulla Vassiliou, były posłanki do Parlamentu Europejskiego Rebecca Harms i Maria João Rodrigues, przewodnicząca Europejskiego Forum Młodzieży Silja Markkula i profesor Uniwersytetu Warszawskiego Tomasz Grosse.